

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 25 sierpnia 2009 r.

Pani Katarzyna Muszkat

Prezes Zarządu

Zespołu Elektrowni PAK S. A.

LPO-410-28-02/2009

P/09/108

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Zespół Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin S. A., Elektrownię Pątnów, w zakresie zapobiegania poważnym awariom zagrażającym środowisku w latach 2006-2009 (I. półroczne). W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 20 sierpnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Pani Prezes niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Zespołu Elektrowni PAK w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzenia nieprawidłowości.

1. Na terenie Elektrowni Pątnów znajdują się substancje używane w poszczególnych etapach procesu technologicznego wytwarzania energii, które są klasyfikowane jako niebezpieczne (oleje turbinowe, oleje transformatorowe, olej opałowy, kwas solny, ług sodowy) w rozumieniu rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów, ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się na terenie zakładu, decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm.

poważnej awarii przemysłowej². Substancje te stwarzają potencjalne niebezpieczeństwo skażenia powierzchni ziemi, wód powierzchniowych (bezpośrednie sąsiedztwo jezior Pątnowskiego i Goławskiego) i podziemnych oraz atmosfery.

Zespół Elektrowni PAK S. A., Elektrownia Pątnów, posiada aktualny certyfikat zarządzania, który jest zgodny z wymaganiami norm i zakresem usług wyszczególnionych w normach: ISO 9001:2000, ISO 14001:2004, PN-N-18001:2004 oraz OHSAS 18001:2007 (system zarządzania BHP) w zakresie produkcji energii elektrycznej i ciepłej.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację planów audytu wewnętrznego, których przedmiotem było badanie przestrzegania zgodności Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Bezpieczeństwem i Środowiskiem z wymaganiami norm i zakresem usług wyszczególnionych w wymienionych normach oraz badanie dokumentacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania (procedury, instrukcje) i skuteczności monitorowania procesów. Zespół Elektrowni PAK S. A., Elektrownia Pątnów, posiadał wszystkich wymagane pozwolenia, w tym pozwolenie zintegrowane dla instalacji spalania paliwa, posiadał też program dostosowawczy dla emisji do powietrza, a nadto przeprowadzał gry symulacyjne dla sytuacji awaryjnych (jako elementu stałego doskonalenia). Dysponował też akredytowanym laboratorium jako elementu dostosowania do zmieniających się wymagań rynku.

W latach objętych kontrolą Zespół Elektrowni „PAK” S. A. realizował kapitałochłonne inwestycje prośrodowiskowe (instalacja odsiarczania w Pątnowie) oraz modernizacyjne, w tym w zakresie gospodarki mazutem, na które wydatkował łącznie 21.571,5 tys. zł.

3. Pozytywnie ocenić należy: • wdrożenie systemu bezpieczeństwa opisanego w *Programie zapobiegania poważnym awariom przemysłowym*, w którym określone zostały zakresy obowiązków dotyczące zapobiegania awariom i podejmowanie działań w przypadku wystąpienia awarii; • opracowanie i realizacja planu szkoleń i ćwiczeń na wypadek wystąpienia awarii; • bieżące aktualizowanie zapisów dotyczących systemu bezpieczeństwa (instrukcje, zakresy odpowiedzialności osób i komórek organizacyjnych) w sytuacjach dotyczących zmian organizacyjnych.

4. Nieprawidłowością była nieterminowa realizacja przez Zespół Elektrowni PAK S. A. obowiązków ustawowych określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.

² Dz. U. Nr 58, poz. 535.

o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw³. Zespół Elektrowni PAK S. A. zgłoszony został właściwym terytorialnie organom Państwowej Straży Pożarnej i Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w dniu 27 listopada 2002 r., a więc w 8 miesięcy po terminie ustawowym. Również termin opracowania i przesłania tym organom *Programu zapobiegania poważnym awariom przemysłowym* nie został dotrzymany, przedmiotowy program organy te otrzymały w dniu 17 lutego 2004 r., zatem z opóźnieniem 4,5 miesiąca.

5. Zastrzeżenia NIK budziła także nieterminowa realizacja wniosków pokontrolnych kontroli zewnętrznych: Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Koninie (KM PSP) i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu (WIOŚ). Kontrola WIOŚ z października 2008 r. wykazała na terenie Elektrowni trzy niezabezpieczone transformatory i wyznaczyła termin przedstawienia sposobu zabezpieczenia do dnia 31 grudnia 2008 r. W dniu 8 stycznia 2009 r. poinformowano WIOŚ o realizacji wniosku do końca I. kwartału 2009 r., a ostatecznie zrealizowano 19 czerwca 2009 r., o czym poinformowano WIOŚ w dniu 22 lipca 2002 r. Natomiast decyzja komendanta KM PSP w zakresie doprowadzenia do spełnienia minimalnej wydajności ciśnienia hydrantu wewnętrznego w biurowcu Zespołu Elektrowni PAK S. A. została wykonana w czerwcu 2008 r., choć termin wyznaczono do 15 lutego 2008 r.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Prezes prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

³ Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zm.